

بررسی و مقایسه برخی از جنبه های مهارت واجشناختی در دوروش کل خوانی و آوایی دانش آموزان دختر پایه اول

چکیده

هدف: آگاهی واجشناختی یکی از مهارت های فرا زبانی است و به آگاهی فرد از صداها و سازنده کلمه اطلاق می گردد. این توانایی یکی از پیش نیازهای ضروری برای یادگیری و کسب مهارت در خواندن محسوب می شود و بسیاری از محققان به وجود رابطه ای دو سویه بین این مهارت و خواندن اشاره دارند در پژوهش حاضر، سطح آگاهی واجشناختی در دانش آموزان دختر طبیعی پایه اول شهرستان های اصفهان و شاهین شهر که به دو شیوه مرسوم یادگیری خواندن در سیستم آموزشی ایران- روش کل خوانی و روش آوایی- تحت آموزش قرار گرفته بودند، تعیین گردید.

روش بررسی: این پژوهش مقطعی بوده و به شیوه توصیفی- تحلیلی بر روی ۱۰۶ نفر از دانش آموزان دختر مدارس ابتدایی شهرستان های اصفهان و شاهین شهر که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند، صورت پذیرفت که تعداد ۵۱ نفر از این دانش آموزان به شیوه آوایی و بقیه یعنی ۵۵ نفر دیگر به شیوه کل خوانی آموزش دیده بودند. نحوه انتخاب آزمودنی ها به این صورت بود که پس از حصول اطمینان از اینکه این دانش آموزان مبتلا به اختلالات گویایی، مشکلات بینایی، اختلالات خواندن، اختلالات یادگیری و اعصاب مغزی کرانیال نبودند تحت آزمون آگاهی واجشناختی قرار می گرفتند و پس از انجام آزمون، امتیازات کودکان ثبت می گردید. در نهایت تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار Spss و آزمون t صورت پذیرفت.

یافته ها: میانگین امتیازات در آزمون آگاهی واجشناختی در دو روش آوایی و کل خوانی در کودکان دختر پایه اول به ترتیب عبارت بود از ۵۱/۹۸ و ۵۷/۴۶. تفاوت میانگین این دو گروه به لحاظ آماری معنادار می باشد. ($P=0/047$)

همچنین از میان خرده آزمون های آگاهی واجشناختی امتیاز میانگین خرده آزمون حذف واج آغازین در دو روش خواندن (کل خوانی و آوایی) به ترتیب شامل ۴/۸۴ و ۳/۳۳ بود که حاکی از معنادار بودن تفاوت بین میانگین ها داشت ($P=0/001$). در بقیه خرده آزمون ها تفاوت معناداری مشاهده نگردید. نتیجه گیری: نتایجی که در این پژوهش کسب شد نشان داد بین میانگین امتیاز کل آگاهی واجشناختی با روش خواندن ارتباط معناداری وجود دارد و همچنین از بین خرده آزمون های آگاهی واجشناختی فقط بین امتیاز حذف واج آغازین در دو روش کل خوانی و آوایی تفاوت معناداری وجود دارد. به علت اهمیت بالای آگاهی واجشناختی به عنوان پیش بینی کننده توانایی خواندن در سال های بعد لزوم انجام تحقیقات بیشتر از این دست بسیار احساس می گردد.

کلید واژه ها: آگاهی واجشناختی / روش آوایی / روش کل خوانی / دانش آموزان پایه اول

* علی دهقان احمد آباد

کارشناس گفتار درمانی

ناهید بهارلویی

کارشناس ارشد گفتار درمانی،

مدیر گروه گفتار درمانی دانشگاه

علوم پزشکی اصفهان

* E-mail:dehqan@razi.tums.ac.ir